

Prædiken til Sidste søndag i kirkeåret

Matt. 25, 31-46

Herre, vor Gud. Vi beder dig om, at du ved din Helligånd vil gøre ordet i Jesus Kristus nærværende i vort liv til trøst i de onde dage til formaning i gode dage, så vi lever i kærlig omsorg for vor næste, dig til ære.
Amen.

”Det er en liden tid, så har jeg vundet, så er den ganske strid med ét forsvundet, så kan jeg hvile mig i rosensale, og uafladelig med Jesus tale”.

Det vers står på Søren Kierkegaards gravsten på Assistens kirkegård. Han døde i 1855 i november måned på Frederiks Hospital – 42 år gammel. Det er en liden tid – livet er kort, og det kræver kamp og strid – af den, som tager livet alvorligt forstås. Naturen fik liv, men mennesket fik livet at leve i ansvar over for giveren, som selvfølgelig ser til, hvorledes gaven forvaltes i den korte tid: Når menneskesønnen kommer, så holder han dom og skiller fårene fra bukkene.

Det er sidste søndag i kirkeåret - kirkeårets nytårsaftensdag: Opgørets dag, regnskabets dag, statusdagen, dommens dag. Når det gamle år dør ved nytårstide, giver vi på bag-

grund af det opgjorte resultat udtryk for vore bedste ønsker og forsætter. På kirkeårets sidste dag fælder en anden dommen; han om hvem profeten fra længst henfarne tider sagde: Dette siger Gud Herren: Nu skaber jeg en ny himmel og en ny jord. I dommen ligger en ny skabelse. Kirkeåret vender tilbage til sit udgangspunkt, tilbage til de overleveringer, I er blevet undervist i, og som I skal stå fast på, tilbage til advent, svangerskabets tid, forventningens tid, til lyset, der blev til som en spinkel plet i det mørke univers og lod sig iklæde kød og blod og lod sig føde som et menneske – mens forældrene stod og så til og ikke forstod så meget af det hele. Kirkeåret gentager historien om Jesus. Historien om en almindelig begivenhed som et menneskes fødsel og sluttelige død, tilmed en ret så ussel død i en alt for tidlig alder. Mærkeligt - at der kan komme så meget ud af så lidt – en kultur, en tilværelsesforståelse, et tankeunivers, som hvert år vender tilbage til sit udgangspunkt. Og deri er det så helt anderledes end alt andet i verden. Det enkelte liv forandrer sig. Samfundet ændrer sig med forrygende hast, vore værdier tages op til konstant drøftelse og nyvurdering. Fornylse er kodeordet – man-

traet. Ikke to dage er ens, bør ikke være det, for så er du gået i stå, og hvad du lærte, da du var barn, gælder ikke længe – men kirkeåret lukker sig om sig selv, vender tilbage til sit udgangspunkt og fortæller det gamle budskab.

Og man vil med fornuften kunne rette den beskyldning mod kirkeårets uforanderlige, tilbagevendende rytme, at det er udtryk for manglende samfundsrelevans, da det synes helt at lade hånt om den menneskelige erfarings verden og den deraf følgende udvikling. Og det er sandt nok, ja det er netop anliggendet at fastholde, at sandheden aldrig udgøres af summen af menneskelige erfaringer, at sandheden ikke beror på menneskelig indsigt og forstand, vedtagne love og normer og følgelig heller ikke udvikles, som om sandheden kan gradbøjes og blive mere og mere sand.

Kirkeåret med hele dets indhold er den evige gentagelse af den nye mulighed for at være til på en sand måde i verden. For jer er i dag en frelser født. Livet er herefter den rene mulighed for hver den, som tror, at et menneskes mere eller mindre plettede fortid ikke skal forfølge det til evig tid, men er tilgivet og tilintetgjort ved Jesu fødsel, liv, død og opstandelse for vore synders skyld. Det er den overlevering vi skal holde fast ved fra advent til advent, for det er den evige gentagelse af den sandhed, som fortæller, at vi altid er samtidige med den fortælling, som er den afgørende i menneskets historie. Og det gør vi så, når vi samles til gudstjeneste. Fortæller om Jesu fødsel og død og opstandelse og Helligåndens komme, fortæller om jul, påske og pinse. Men derefter går vi

over til den lange trinitatistid, ved hvis slutning vi står i dag på denne sidste søndag i kirkeåret. Og teksterne i denne lange trinitatistid er alle praksistekster, tekster om et kristent menneskes liv, som det leves som menneskeliv i denne foranderlige verden. For efter at vi har gennemløbet det første halvår og dermed er kommet fra barnestadiet til voksenstadiet, så gælder det et liv i vekselvirkning med og under påvirkning af de tanker og holdninger, som er nedfældet om Jesus.

At livet er en gave med nye muligheder hver dag, at dine synder er båret af ham, der gik i døden for din frelses skyld, det betyder ikke, at alt er ligegyldigt. Tværtimod betyder det, at hver dag bliver en ny opgave. At modtage evangeliets gave om syndernes forladelse ophæver ikke dommen over vort liv, for dommen over vort liv er dommen over, hvordan vi forvaltede den opgave, som en gave altid pålægger modtageren.

Derfor lyder det også i vor trosbekendelse: ”siddende ved Gud Faders, den Almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde”. Evangeliet giver ingen mulighed for at flygte fra sig selv og sit liv. Ikke fordi Gud står som en streng hævner over disse ting, men fordi livets lov nu engang er sådan, at en flugt fra sig selv er umulig, hvilket forkyndelsen af dommen holder os fast på.

Og hvem hører ikke dommen over sit liv i ordene: ”For jeg var sulten, og I gav mig noget at spise, jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke, jeg var fremmed, og I tog imod mig, jeg var nøgen, og I gav mig tøj, jeg var syg, og I tog jer af mig, jeg var i

fængsel, og I besøgte mig”. Men hvad der er vigtigt at høre er, at dommen tilhører Gud. Et menneske skal ikke fælde dommen, hverken over sig selv eller over sit medmenneske.

Et fromt menneske sukkede engang og sagde: ”Kunne jeg dog bare medvirke til, at alle mennesker blev kristne”. Hvortil en tilhører svarede: ”Jeg ville nu hellere medvirke til, at alle kristne blev mennesker”, og deri ligger dommen. Jesus blev ikke kristen. Han var, er og bliver kristen, men han blev menneske for at stille menneskene for Guds domstol, stille os til ansvar for Gud. Selve det at være et menneske er at være stillet over for spørgsmålet om, hvad man gør med sig selv og sit liv, og det kristne svar, som Jesus giver med sit liv og sin forkyndelse om dommens dag, er – enkelt og letfatteligt, om end ikke let: Stod du til rådighed for din nødstedte næste, den sultne, den tørstige, den fremmede, den nøgne, den syge, den fængslede? Ikke engang i fremtiden, når du havde erkendt sandheden og havde bestemt dig til at tro, men her og nu, i hvert øjeblik. Dommedagsforkyndelsen er ikke en anledning til at kaste sig ud i vilde spekulationer om, hvem der sidder til højre og hvem til venstre, men det er et kald til årvågenhed. Og i den forstand ligner kirkeårets afslutning i al dens voldsomhed det verdslige nytår. Det er vitterlig dagen for de gode forsætter. Det drejer sig om at handle nu, mens der er tid, for snart bliver det for sent. Kærligheden er altid årvågen, man kan ikke ud-sætte kærlighedens gerning til en anden gang. Du er kaldet til tjeneste, og du kan gøre den, hvis du hviler i Gud, og det kan du

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

gøre i troen på Jesus Kristus og i samtalen med ham. Kun den, der hviler i troen på Gud, har hænderne frie til at arbejde i verden. Det er den hvile, evangeliet kalder os ind i. Ikke en hvile fra verden, men en hvile i Gud, så der kan leves i verden. Det er som med bjergbestigeren. Han må være bundet til et fast og sikkert sted, så han frit kan bruge både hænder og fødder til at finde fæste og komme videre. Uden denne binding kan han ikke finde fodfæste, og denne fæste binding forkyndes i gudstjenesten år ud og år ind for menneskelivets skyld. Den korte tid, det varer. Kirkeåret er dybest set en erindringsform, hvor skabelsens visdom og godhed bryder ind i tiden og bliver åbenbart i mennesket Jesus og vækker erindring om, ja længsel efter evigheden.

”Det er en liden tid, så har jeg vundet, så er den ganske strid med ét forsvundet, så kan jeg hvile mig i rosensale, og uafladeligt med Jesus tale”.

Amen

Ole Opstrup

Halsted-Avnede

Salmer:

733, 350, 332, 622, 431